

Viedoklis**Jūtami augusi bioloģiski audzēto graudu pieņemšana**

Kristaps Amsils,
AS Dobeles dzirnavnieks valdes
priekšsēdētājs

Šogad plānojam pieņemt kopumā 350 tūkstošus tonnu graudu, no kuriem apmēram 15% būs bioloģiski audzētie. Kopējā pārstrādātā apjoma pieaugumu veicinās jūlijā sākumā atklātās jaunās ražotnes – bioloģisko graudu pārstrādes – infrastruktūra un inovatīva pastas ražotne. Graudu pieņemšanas sezonu Dobeles dzirnavnieks šogad atklāja jau 12. jūlijā ar pirmo miežu kravu Dobelē. Šobrīd noris ļoti aktīva graudu pieņemšana ne tikai uzņēmumā Dobelē, bet arī graudu pieņemšanas punktos Aucē un Gulbenē, kur ar pilnu jaudu gatava darboties neliela kalte.

Pašlaik, jūlijā beigās, vienlaikus tiek pieņemti visu kultūru graudaugi – ziemas kvieši, mieži, auzas, rapši, rudzi, tritikāle, kā arī vasaras durum kvieši un zirņi. Intensīvajā graudu kulšanas laikā Dobeles dzirnavnieks strādā septīnas dienas nedēļā un darba laiku pieļāgo lauksaimnieku vajadzībām. Līdz ar bio graudu pilna pārstrādes cikla atklāšanu būtiski pieaudzis Dobeles dzirnaviekā pieņemto bioloģiski audzēto graudu apjoms. Patlaban bioloģiskos graudus Dobeles dzirnaviekam piegādā vairāk nekā 200 Latvijas saimniecību, un šosezon uzņēmums iepērk ne tikai bio auzas, bet arī kviešus, rudzus, miežus, tritikāli un zirņus – gan tieši no lauka, gan jau izkaltētus un iztīritus.

Diemžel bioloģisko graudu raža paredzama mazāka, nekā plānots. To veicināja nelabvēlīgie laikapstākļi, piemēram, pavasarī ieilgušās lietavas, kas aizkavēja sēju, un mitrums un siltums, kas ļāva vairoties kaitēkļiem. Ja pavasarī Zemgalē tika prognozēta rekordliela ziemas kviešu raža, tad šobrīd ieilgušā karstuma un sausuma dēļ sējumi dažviet ir stipri cietuši un raža varētu būt par aptuveni 30% mazāka, nekā cerēts. Taču, lai arī graudi ir sīki

un ar pazeminātu tilpummasu, pārējie graudu kvalitātes rādītāji ir ļoti labi. Šonedēļ sākusies arī durum jeb ciesto kviešu kulšana, kas īpaši piemēroti izcilas pastas ražošanai. Pirmie pieņemtie cietie kvieši ir teicamas kvalitātes, un pat graudu tilpummasa ir augsta. Dobeles dzirnaviekā mērķis ir savu produktu ražošanā maksimāli izmantot vietējās izejvielas, tādēļ esam ļoti gandarīti šogad pieņemt tik izcilas kvalitātes durum kviešus, kas auguši Latvijas zemnieku saimniecībās. Salīdzinot ar aizvadīto gadu, nedaudz atpaliek tikai ražas līmenis – ja pērn tās bija 5,5 t/ha, tad šogad – ap 4 t/ha. Visvairāk šovasar no sausuma ir cietušas auzas – tajās ir augsts procents sīku graudu un daudzviet pat līdz 30% tukšu rogu. Labu ražu un kvalitāti gan bioloģiskajās, gan konvencionālajās saimniecībās uzrādījuši sezonas jānumi – īpašas cepumu kviešu šķirnes sējumi un speltas kviešu šķirnes. Šī gada raža ir ap 8 t/ha, ar pietiekamu mitruma daudzumu tās būtu ap 10–11 t/ha. Rudenī plānojam paplašināt šo graudaugu sējumus. Lai arī laikapstākļi jūtami ietekmējuši ražu, graudu pārstrādei pietiks, un esam gatavi intensīvai un saspringtai graudu pieņemšanas sezonai.

Zirņi

Sējumu platība hektāros

14.1	11.6	13.9	14.3
2017	2018	2019	2020

Kopraža tūkst. tonnu

29.5	22.5	27.7	30.0
2017	2018	2019	2020

Ražība cnt. no hektāra

2017	20.9
2018	19.3
2019	20.0
2020	20.9

Lauka pupas

Sējumu platība hektāros

42.5	41.1	25.7	28.1
2017	2018	2019	2020

Kopraža tūkst. tonnu

140.7	80.5	73.5	104.6
2017	2018	2019	2020

Ražība cnt. no hektāra

2017	33.1
2018	19.6
2019	28.6
2020	37.2

Ziemas rapsis

Sējumu platība hektāros

90.0	74.1	116.4	127.7
2017	2018	2019	2020

Kopraža tūkst. tonnu

281.9	147.5	362.1	415.1
2017	2018	2019	2020

Ražība cnt. no hektāra

2017	31.3
2018	19.9
2019	31.1
2020	32.5

Vasaras rapsis

Sējumu platība hektāros

27.3	49.5	23.7	18.2
2017	2018	2019	2020

Kopraža tūkst. tonnu

44.3	82.1	43.6	36.2
2017	2018	2019	2020

Ražība cnt. no hektāra

2017	16.2
2018	16.6
2019	18.4
2020	19.9

Avots: CSP